

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 004-02/18-01/3041

URBROJ: 567-14/06-19-02

Zagreb, 07. siječnja 2019.

**Koordinacija hrvatske obiteljske medicine
n/p gđa Ehlimana Planinac**

via e-mail: kohom.ured@gmail.com

**PREDMET: Usklađenost primjene Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana sa
odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka**
- *mišljenje, daje se*

Poštovani,

Slijedom Vašeg upita upućenog Agenciji za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) dana 22. studenog 2018. godine, Agencija se očituje kako slijedi:

Kako navodite u svom dopisu, Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 94/18), stupio je na snagu 01.11.2018. godine. Navedeni Zakon u svojim odredbama, između ostalog, propisuje postupak odobrenja za nabavu oružja fizičkoj osobi, kao postupak koji uključuje i obradu osobnih podataka.

Slijedom navedenog, Agencija napominje da je Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (dalje u tekstu: Opća uredba) u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u Republici Hrvatskoj od 25. svibnja 2018. godine te njezine odredbe moraju poštivati svi subjekti koji u sklopu svojih aktivnosti obrađuju osobne podatke fizičkih osoba u Europskoj uniji te u određenim slučajevima i subjekti izvan Europske Unije.

Uredbom se predviđaju specifikacije ili ograničenja njezinih pravila pravom države članice te države članice mogu, u mjeri u kojoj je to potrebno radi usklađenosti i kako bi nacionalne odredbe bile razumljive osobama na koje se primjenjuju, elemente Uredbe uključiti u svoje nacionalno pravo. Slijedom navedenog, Republika Hrvatska je usvojila Zakon o provedbi Opće Uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18).

Zakon o provedbi Opće Uredbe o zaštiti podataka u čl. 14. propisuje da su središnja tijela državne uprave i druga državna tijela dužna Agenciji dostaviti nacрте prijedloga zakona i

prijedloge drugih propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz obradu osobnih podataka radi davanja stručnih mišljenja u odnosu na područje zaštite osobnih podataka.

Ističemo da predmetni Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana nije, sukladno *supra* navedenoj zakonskoj obvezi, dostavljen ovoj Agenciji na stručno mišljenje prije njegova upućivanja u zakonodavnu proceduru.

U nastavku Agencija iznosi komentare na odredbe Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana kako slijedi:

Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana, u čl. 11. stavku 1. propisuje da će nadležno tijelo izdat podnositelju zahtjeva odobrenje za nabavu vatrenog oružja kategorije B radi bavljenja lovom, sportskim streljaštvom ili radi osobne sigurnosti ako ispunjava opće i posebne uvjete. S tim u vezi, **poseban uvjet** za izdavanje odobrenja za nabavu oružja fizičkoj osobi, sukladno čl. 11. stavka 3., toč. 1., između ostalog je, da se na zdravstvenom pregledu utvrdi zdravstvena sposobnost podnositelja zahtjeva za držanje i nošenje oružja.

Sukladno čl. 14. stavku 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana, postojanje uvjeta zdravstvene sposobnosti iz članka 11. stavka 3. točke 1. ovoga Zakona podnositelj zahtjeva dokazuje **uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti**.

Isti članak u stavku 2. propisuje da uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja *uz prethodno pribavljeno mišljenje izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izabranog doktora medicine specijalista psihijatrije izdaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i privatne ordinacije medicine rada koje ispunjavaju propisane uvjete i koje za to ovlasti ministarstvo nadležno za poslove zdravstva.*

Također, čl. 14. stavak 3. i 4. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana propisuje obveze koje moraju ispunjavati ovlaštene zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i privatne ordinacije medicine rada u kojima se utvrđuje zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja.

Nadalje, čl. 15. stavak 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana propisuje da je osoba koja želi nabaviti oružje **dužna** prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za nabavu oružja pisanom izjavom **dati suglasnost da njezin izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite, kao i svaki drugi liječnik koji ima saznanja o promjeni njezina zdravstvenog stanja, koje utječe na zdravstvenu sposobnost za posjedovanje oružja, o tome izvješćuje nadležno tijelo, te da nadležno tijelo može od njezina izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite ili svakog drugog liječnika tražiti podatke o njezinu zdravstvenom stanju.**

Sukladno čl. 10. st. 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana, zahtjev za izdavanje odobrenja za nabavu oružja kategorije B podnosi se na propisanom obrascu policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji ministarstva nadležnog za unutarnje poslove prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva odnosno mjestu boravišta državljanina treće zemlje odnosno državljanina države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije na privremenom boravku u

Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo). Dakle, predviđenu „suglasnost“ građani daju nadležnom tijelu, a postupanje na koje se ta ista suglasnost odnosi je u nadležnosti potpuno drugog tijela, konkretno izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite.

Nadalje, Opća uredba u članku 4., stavku 11. definira privolu ispitanika kao svako dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se ne njega odnose.

Dakle elementi privole su:

- dobrovoljno,
- posebno,
- informirano i
- nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose.

Nastavno na navedeni prikaz privole, uspoređujući isti se *supra* citiranom odredbom čl. 15. stavkom 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana, koja predviđa **suglasnost** kao „obvezu“ podnositelja zahtjeva za izdavanjem odobrenja za nabavom oružja, ističemo da se Zakonom o nabavi i posjedovanju oružja građana predviđena privola/suglasnost ne može smatrati dobrovoljnom (ispitanik ne može odbiti ili povući svoju privolu bez štetnih posljedica) te Agencija smatra kako ista nije primjenjiva u konkretnom slučaju.

Dodatno ukazujemo da odredba gore citiranog članka 15. stavka 1., u dijelu u kojem propisuje [...] *kao i svaki drugi liječnik koji ima saznanja o promjeni njezina zdravstvenog stanja, koje utječe na zdravstvenu sposobnost za posjedovanje oružja* [...] nije jasna i precizna te Agenciji nije razvidna njena primjena u praksi. Stavkom 2. istog članka Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana je propisano da građanin mora nadležnom tijelu dati podatke o izabranom liječniku primarne zdravstvene zaštite, i da će nadležno tijelo izvijestiti izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite o osobama kojima je izdan oružni list, odobrenje za sakupljanje oružja kategorije B i C ili potvrda o prijavljenom oružju kategorije C. Međutim, iz navedene odredbe nije razvidno značenje pojma „svaki drugi liječnik“, a time i praktična mogućnost takvih liječnika da preispituju da li građanin/njihov pacijent posjeduje oružje te ima li isti obvezu dostaviti određene podatke, i kome ih dostaviti.

Nadalje, čl. 15. stavak 1. u dijelu u kojem propisuje [...] *te da nadležno tijelo može od njezina izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite ili svakog drugog liječnika tražiti podatke o njezinu zdravstvenom stanju*, po mišljenju Agencije predstavlja mogućnost traženja podataka koji nisu relevantni za svrhu njihova prikupljanja te time nije u skladu sa načelom smanjenja količine podataka propisano čl. 5. stavkom. 1., toč. (c) Opće uredbe, odnosno isti nisu primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju. Dakle, navedenom odredbom bi trebalo naglasiti eventualnu mogućnost nadležnog tijela da zatraži informaciju o postojanju pretpostavke koja može utjecati na zdravstvenu sposobnost građanina za posjedovanje oružja te propisati jasne kriterije koji dovode do takve ovlasti nadležnog tijela.

Također, čl. 15. stavak 4. predviđa da je izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite, kao i svaki drugi liječnik koji ima saznanja o promjeni zdravstvenog stanja ili tijekom liječenja vlasnika oružja, a koje utječe na zdravstvenu sposobnost za posjedovanje oružja, dužan odmah po saznanju za takvu promjenu izvijestiti nadležno tijelo. S tim u vezi, stavak 6. istog članka Zakona propisuje da ministar nadležan za poslove zdravstva, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, pravilnikom propisuje način izvješćivanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja koje utječe na zdravstvenu sposobnost za posjedovanje oružja.

Članak 81. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana propisuje da će nadležni ministri donijeti pravilnike iz članka 9. stavka 2., članka 11. stavka 5., članka 15. stavaka 5. i 6., članka 52. stavka 7., članka 67. stavka 6. i članka 68. stavka 3. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. S tim u vezi, čl. 82. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana navodi da do stupanja na snagu propisa potrebnih za izvršenje ovoga Zakona ostaju na snazi sljedeći propisi:

1. Pravilnik o obrascima isprava te obrascima i načinu vođenja evidencija o oružju i streljivu (»Narodne novine«, br. 33/08., 155/08., 52/13. i 80/16.)
2. Pravilnik o načinu raspolaganja s oružjem i streljivom oduzetim u upravnom, prekršajnom i kaznenom postupku i oružju predanom ministarstvu unutarnjih poslova te o načinu rada povjerenstva koje odlučuje o takvom oružju (»Narodne novine«, br. 149/14. i 35/18.)
3. Pravilnik o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja, osim odredbe članka 13. stavka 3. (»Narodne novine«, br. 22/13.)
4. Pravilnik o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja (»Narodne novine«, br. 22/13.)
5. Rješenje o utvrđivanju cijena obrazaca isprava o oružju (»Narodne novine«, br. 81/13.).

Pravilnik o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja u čl. 2. i 3. propisuje da izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite, kao i svaki drugi doktor medicine (u daljnjem tekstu: doktor medicine), koji ima saznanja o promjeni zdravstvenog stanja ili tijekom liječenja vlasnika oružja, a koja može utjecati na zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja, obvezan je odmah po saznanju o tim promjenama izvijestiti nadležno tijelo na **obrascu**. Obrazac Izvješće o promjeni zdravstvenog stanja ili tjeka liječenja vlasnika oružja, tiskan je u Prilogu 1. i čini sastavni dio ovoga Pravilnika. Sadržaj istog čine i podaci o promjeni zdravstvenog stanja (dijagnoza sukladno Pravilniku o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja) te podaci da je u tijeku liječenje (dijagnoza sukladno Pravilniku o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja).

Prvenstveno ističemo kako je za svako prikupljanje i obradu osobnih podataka u skladu s Općom uredbom potrebno postojanje pravnog temelja iz članka 6. dok je za prikupljanje posebnih kategorija osobnih podataka potrebno i ispunjenje jedne od taksativno naznačenih iznimki u članku 9. stavku 2. Opće uredbe.

Naime, člankom 9. stavkom 1. Opće uredbe zabranjuje se obrada osobnih podataka koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja ili članstvo u sindikatu te obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije pojedinca, podataka koji se odnose na zdravlje ili podataka o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji pojedinca. Međutim, u stavku 2. članka 9. propisane su iznimke od zabrane obrade takvih podataka.

U konkretnom slučaju doista se radi posebnoj kategoriji osobnih podataka, dakle o zdravstvenim podacima pacijenata. Međutim obrada se može smatrati dopuštenom ako je ista „nužna za potrebe značajnog javnog interesa na temelju prava Unije ili prava države članice koje je razmjerno željenom cilju te kojim se poštuje bit prava na zaštitu podataka i osiguravaju prikladne i posebne mjere za zaštitu temeljnih prava i interesa ispitanika“ kako je propisano točkom (g) stavka 2. članka 9. Opće uredbe.

Premda se može razabrati da postoji značajan javni interes za procjenjivanjem zdravstvene sposobnosti vlasnika oružja, podaci koji se prikupljaju od strane nadležnog tijela su zapravo podaci relevantni za zdravstvene ustanove, trgovačka društva i privatne ordinacije medicine rada za obavljanje zdravstvenih pregleda kojima se utvrđuje zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja, odnosno u konkretnom slučaju za obavljanje zdravstvenih pregleda kojima se utvrđuje promjena zdravstvenog stanja vlasnika oružja koja utječe na zdravstvenu sposobnost za posjedovanje oružja. Nadležno tijelo nije kompetentno za stručnu obradu zdravstvenih podataka, odnosno obrada istih od nadležnog tijela nije razmjerna za postizanje željenog cilja iz razloga što nadležno tijelo ne može adekvatno procijeniti zdravstveno stanje pacijenta. Dakle, podaci dobiveni od izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite bi se trebali obraditi od strane zdravstvene ustanove, trgovačka društva i privatne ordinacije medicine rada na način kojim bi se ustanovila zdravstvena sposobnost za posjedovanje oružja, o čemu nadležno tijelo treba biti informirano, ali i ne da mu se dostavlja konkretna dijagnoza pacijenta. **Nakon potpunog utvrđivanja postojanja ili ne postojanja uvjeta zdravstvene sposobnosti građana od strane ovlaštenih zdravstvenih tijela, nadležnom tijelu bi se dostavila stručna konstatacija (sposoban/nije sposoban) kojom je utvrđena zdravstvena sposobnost ili zdravstvena nesposobnost za držanje i nošenje oružja, a koju informaciju/podatak nadležna tijela vode u svojim evidencijama.**

Vežano uz odredbe čl. 15. stavka 5. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana, kojim se predviđa mogućnost da drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo, kojeg osniva te čiji sastav i način rada pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove zdravstva, preispituje ocjenu zdravstvene sposobnosti osobe kojoj je izdano uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, Agenciji nije razvidno na temelju kojih podataka i okolnosti se navedeno preispitivanje može pokrenuti *na zahtjev nadležnog tijela koje nije zadovoljno izdanim uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja* te koji su to kriteriji odlučni za donošenje odluke nadležnog tijela prema kojem ono nije zadovoljno izdanim uvjerenjem.

Dodatno, vežano uz odredbe Pravilnika o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja, čl. 3. stavak 1. propisuje da je doktor medicine obvezan odmah po saznanju uputiti nadležnom tijelu *Obrazac* putem Centralnog

informativnog sustava zdravstva Republike Hrvatske (CEZIH). Sukladno odredba čl. 1. Pravilnika o uporabi i zaštiti podataka iz medicinske dokumentacije pacijenata u centralnom informativnom sustavu zdravstva Republike Hrvatske (NN 14/10), nadležna tijela iz Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana nisu ovlašteni korisnici CEZIH-a.

Također, Pravilnik o načinu i postupku izvještavanja nadležnog tijela o promjeni zdravstvenog stanja vlasnika oružja, u stavku 2. i 3. istog članka predviđa ako doktor medicine iz stavka 1. ovog članka nema mogućnost dostave Obrasca putem CEZIH-a, obavezan je bez odgode putem telefona obavijestiti nadležno tijelo o promjeni zdravstvenog stanja ili tijekom liječenja vlasnika oružja koje utječu na zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja. U slučaju iz stavka 2. ovog članka, doktor medicine obavezan je bez odgode a najkasnije u roku od 3 dana poslati nadležnom tijelu Obrazac elektroničkim putem, telefaksom ili redovnom poštom. **Agencija ističe da se predviđena obrada bez prethodnog poduzimanja dodatnih zaštitnih mjera i aktivnosti ne može smatrati obradom za koju su ispunjene tehničke i organizacijske mjere sigurnosti iz članka 32. Opće uredbe, drugih povezanih članaka te mjere utvrđene posebnim propisima.**

Vežano uz čl. 16. stavaka 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana, kojima je propisano da će nadležno tijelo uputiti zaključkom na izvanredni zdravstveni pregled vlasnika oružja za kojeg dobije obavijest o promjeni zdravstvenog stanja iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona ili za kojeg opravdano sumnja da više nije zdravstveno sposoban za posjedovanje oružja, Agencija još jednom ukazuje na *supra* navedeno mišljenje vezano uz čl. 15. stavak 4. Dodatno, Agenciji nije razvidno na temelju kojih podataka i kojih kriterija, nadležno tijelo može „opravdano sumnjati da osoba više nije zdravstveno sposobna za posjedovanje oružja“. S tim u vezi, smatramo uputnim da se predmetnom odredbom pobliže definiraju kriteriji, odnosno operativna postupanja nadležnih tijela, koja mogu utjecati na opravdanu sumnju da pojedini građanin više nije zdravstveno sposoban za posjedovanje oružja.

Zaključno, uvažavajući sve ranije komentare, Agencija u okviru svoje nadležnosti ističe da tekst predmetnog članka 15. stavka 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana sa aspekta zaštite osobnih podataka nije u skladu sa pravnim propisima EU.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale, Sektor za pravne poslove; *Via e-pošta: v.bandic@mup.hr*
3. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Uprava za međunarodnopravne poslove, Sektor za europsko pravo; *Via e-pošta: europsko.pravo@mvep.hr*
4. Pismohrani - ovdje